

**SOSYAL DEMOKRASİNİN ÖYKÜSÜ:
MARKSİZM'DEN
KAPİTALİZMİN PAYANDALIĞINA**

Yıldırım Koç

Eylül 2015

KUZGUN
KİTAP

Kuzgun Kitap: 149
Akademik

Yazar: Yıldırım Koç
Düzeltili : Ragıp Ergün
Kapak Tasarım : Erdem Özyurt

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

İkinci Basım : Eylül 2015
ISBN : 978-605-9184-29-8
Yayınevi Sertifika No : 26787
Matbaa Sertifika No : 14721

Kuzgun Kitap
bilgi@kuzgunkitap.com.tr / www.kuzgunkitap.com.tr
İhsaniye Mahallesi Mezarlık Sok No: 57/B Nilüfer 16130 Bursa
Telefon : 0 850 840 84 49
facebook : facebook.com/kuzgunkitap1
twitter : twitter.com/KuzgunKitap1

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

13

I. 19. YÜZYILIN İLK YARISINDA İŞÇİ SINIFLARININ ÇALIŞMA VE YAŞAMA KOŞULLARI VE SINIF MÜCADELESİNİN GELİŞİMİ VE SONUÇLARI

A. Kapitalizmin Cehenneminde Avrupa İşçi Sınıfları	21
1. Ortalama Ömür Kısaldı	21
2. İşçiler Üzerindeki Baskılar Arttı	22
3. Sınıf Çelişkileri Keskinleşti	24
4. Fransa'nın Aç İşçileri	25
5. Kapitalizm Yoksulluğu ve Baskıyı Getirdi	26
6. Uzun Çalışma Süreleri ve Güvencesizlik	28
7. Sağlıksız Kentler	28
8. Kapitalizm Köleliği de Sürdürdü	29
B. Avrupa İşçi Sınıflarının Tepkisi	30
1. İngiliz İşçi Sınıfının Tepkileri	32
a. Yerli İşçilerin Yabancı İşçi Düşmanlığı	33
b. Radikal Tepkiler 17. Yüzyılda Başladı	34
c. Kırsal Bölgelerde Açlık Ayaklanmaları	35
ç. Kent Yoksulları da Ayaklandı	36
d. Kapitalizmin Sonuçlarına Karşı İhtilalci Örgütler	37
e. Sınıf Hareketleri de Gelişti	38
f. Sınıf Hareketleri Radikalleşti	39

g. Ludizm	40
ğ. Ayaklanmalar	41
h. Kaptan Swing Hareketi	43
ı. Büyük Ulusal Birleşik Sendika	46
i. Çartist Hareket ve Ayaklanmalar	47
j. Burjuvazinin Yeni Politikaları İşçi Hareketini Evcilleştiriyor	49
k. Vasıfsız İşçilerin Hareketlenmesi	51
2. Fransız İşçi Sınıfının Tepkileri	52
a. Kapitalizmin Sömürüsüne Karşı İlk Tepkiler	52
b. Yoksulların İsyanı	54
c. İşçi Eylemleri Gelişiyor	54
ç. Reveillon Ayaklanması	56
d. Başkaldırı Sürüyor	57
e. 1848 İhtilali	58
f. Yenilgi Sonrasında Sessizlik ve Paris Komünü	59
g. Yeni Grev Dalgası	62
3. Alman İşçi Sınıfının Tepkileri	63
4. İtalyan İşçi Sınıfının Tepkileri	65
5. Cehennemden Başka Kıtalara Kaçış Çabaları	65

II. MARKSİZM VE EMEK-DEĞER KURAMI

A. Emek Değer Kuramının Öncüleri	67
1. Malın Değerini İçerdiği Emek Belirler	67
2. Değeri Yaratan Emekse, Mal Emegın Olmalı	68
B. Marx'ın Emek Değer Kuramı	69

1. Genç Marx'ın Hatası	70
2. Malların Kullanım Değeri ve Değişim Değeri	71
3. Malların Değeri Nasıl Oluşur	71
4. Marx'ın Varsayımları	73
5. Üretken Emek-Üretken Olmayan Emek Tartışması	74
6. Tekelci Dönemde Fiyatların Oluşumu	76
7. Kâr ve Artık-Değer İlişkisi	77
8. Marx'ın "Küçük Usta"sı	78
9. Tekelci Kapitalist Dönemde Kapitalistin Kâr Kaynakları Çeşitlendi	79

III. EMPERYALİZM VE SERMAYEDARLARIN KÂR KAYNAKLARININ ÇEŞİTLENMESİ

A. Hakim Sınıfların Geçmiş Deneyimleri	80
1. Roma'da İsyanları Önlemede Dış Kaynak Kullanımı	80
2. Bizans'ta İsyanları Önlemede Dış Kaynak Kullanımı	81
B. Tekelci Kapitalizm (Emperyalizm) Döneminde Kapitalistin Kârının Kaynağı	81
1. Kapitalistin Kâr Kaynaklarının Analizi ve Sınıf Mücadelesi	82
2. Emperyalist Sömürü ve Emperyalist Ülkelerde İşçi Sınıfı	83
3. Ucuz Tüketim Malları	84
4. Düşük Maliyetli İşçi İthalı	84
5. Farklılığın Kaynağı Üretkenlik Farkı Değil	85
6. Emperyalist Ülkelerde Sınıf İşbirliği	86
7. Emperyalist Ülkelerin İşçi Sınıfları Sömürüden Başka Nasıl Yararlanıyor	87

8. Kapitalizmin Mezar Kazıcılığından Emperyalizmin ve Kapitalizmin Payandalığına	88
9. Sınıf Çatışması Yerine “Sosyal Ortaklık”	89
10. Emperyalist Ülkelerde Sınıf Mücadelesi Nasıl Gelişir	90

IV. SERMAYEDAR SINIFIN İŞÇİ SINIFINI KAPİTALİZMLE UYUMLULAŞTIRMASI: SOSYAL ORTAKLIK

A. Kapitalizm Çıkış Yolları Arıyor	93
1. Avrupa’da Devrim Dalgaları	93
2. İşsizlere Sömürgelere Yerleşme Olanığı	94
3. Burjuvazi Emperyalist Sömürüyü İşçileri Evcilleştirmede Çok Birlinçli Bir Biçimde Kullandı	95
4. Sendikalar da Sömürgeciliği Destekledi	98
5. Sömürgeciliği Destekleyen “Sol” Hareketler	99
B. Sömürgeciliğin Etkileri	100
1. Sömürgeciliğin Yeniden Canlanması	100
2. Sömürgeci İngiltere	100
3. Sömürgeci Fransa ve Almanya	101
4. Emperyalist Ülkelerin İşçi Sınıflarının Çalışma ve Yaşama Koşulları İyileşti	102
5. Sağlık Alanında İlerlemeler	104
6. Birinci Dünya Savaşı Öncesinde Gerçek İşçi Ücretleri Arttı	105
7. Emperyalist Ülkelerde Sosyal Devlet Geliştirildi	107
8. Emperyalist Sömürü Emperyalist Ülkelerde Demokratikleşmeye de Katkıda Bulundu	110
9. Sömürgesiz Almanya’da Baskılar, Sömürgeci Almanya’da Özgürlük	111

3. Revizyonizm Emperyalizmin Ürünüydü	143
B. Emperyalizm Tartışmaları	143
1. Emperyalizm Kuramına Lenin'in Katkıları	144
2. Marksistler Arasında Emperyalizm Tartışması	144
3. Emperyalist Politikalara Karşı Çıkış Nedenleri Farklıydı	145
4. Emperyalizme Karşı Çıkış	146
C. Emperyalizm ve Sonuçları	146
1. Emperyalist Ülkelerin İşçi Sınıfları I.Dünya Savaşı'nda Büyük Bedel Ödedi	147
2. Sosyalistlerin Sömürgeciliği Karşı Tavrı	148
3. Alman Sosyal Demokrat Partisi'nde Sömürgecilik Tartışmaları	149
4. Alman Emperyalizmi Alman İşçilerini Şovenleştirdi	150
5. II. Enternasyonal'in 1907 Stuttgart Kongresi'nde Sömürgecilik Tartışmaları	154
6. Emperyalizm ve Kapitalizmin İç Pazarının Yetersizliği Tartışması	155
7. Lenin'in Emperyalizm Kuramına Katkıları	157
8. Dünyanın Sömüren ve Sömürülen Milletler Olarak Bölünmesi	159
9. Emperyalizm Savaşlara Yol Açar	164
10. Kapitalizmi Anti-Emperyalist Mücadele Yenecektir	168

VII. SOSYAL DEMOKRASİ: MARKSİZM'DEN KAPİTALİZMİN PAYANDALIĞINA

A. Sosyal Demokrasinin Evreleri	170
1. Sosyal Demokrasinin Marksist Dönemi	171
2. Sosyal Demokrasinin Milliyetçi Sosyalist Dönemi	171

3. Sosyal Demokrasinin ABD Hegemonyasında Keynesci ve Anti-Komünist Dönemi	172
4. Neo-Liberal Sosyal Demokrasi	172
B. Sosyal Demokrasinin Doğuşu ve Gelişimi	172
1. Almanya'da Sosyal Demokrasinin Doğuşu: Lassalle'in İşçi Örgütü	176
2. Birinci Enternasyonal	177
3. Almanya Sosyalist İşçi Partisi ve Sosyal Demokrat Parti	181
4. Sömürgeless Almanya'da Sosyal Demokratlara Siyasi Baskılar	183
5. Sosyal Demokrat veya Sosyalist Partiler Kuruluyor	185
C. Sosyal Demokraside Marksizm ve Revizyonizm	185
1. Erfurt Programıyla Parti'ye Marksizm Hakim Oldu	188
2. İngiltere'de Sosyal Demokrasinin Farklı Öyküsü	189
3. Sosyal Demokratların Parlamento Çalışmalarına Yaklaşımı	190
4. Sosyal Demokrat Partilerin Seçim Başarıları	191
5. Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nin Sorunları	192
6. Alman Sosyal Demokratları ve Sömürgecilik	194
7. Bernstein Revizyonizminin Ortaya Çıkışı	196
8. Sosyal Demokratların Burjuva Hükümetlerine Katılması Sorunu	197
9. Alman İşçi Sınıfı ve Alman Sosyal Demokrasisi	199
10. Sosyal Demokratlar ve Sömürgecilik	201
Ç. Sosyal Demokraside Bölünme	201
1. Birinci Dünya Savaşı ve Sosyal Demokratların Tavrı	204
2. Sosyal Demokraside Bölünme: Sosyal Şovenler ve Komünistler	205
3. Komünist Partileri Kuruluyor	206
4. Almanya Sosyal Demokrat Partisi'nin Görlitz ve Heidelberg Programları	207

5. İkinci Dünya Savaşı Sonrasında Almanya Sosyal Demokrat Partisi	209
6. Yeniden Emperyalistleşen Almanya'da Sosyal Demokrasinin Yeni Programı (1959)	212
SONUÇ	215
KAYNAKÇA	217